

"MŰSZAKI TÁJÉKOZTATÓ BIZOTTSÁG"

.A NYOMDAIPARBAN.

Közleményünk célja, hogy felhívjuk a figyelmet a nyomdaipari "Műszaki Tájékoztató Bizottság" eddigi és ezutáni munkamódszerére a műszaki tanácsadás területén.

Megmozdulásunk indítéka annak a kötelezettségnek felismerése volt, hogy iparágilag is fontos önzetlen munkásságunk eredményét vonzó, ösztönző példaként mutassuk be.

Mi hát a nyomdaipari "Műszaki Tájékoztató Bizottság", mi a célja, miért alakult, és mik a teljesítményei? Mindezekről az alantiakban pontos tájékoztatót adunk.

A "Nyomdaipari Kisérleti Üzem és Laboratórium" az irodalmi segítségért hozzá forduló kérésére vállalta a beérkező, mintegy negyven külföldi folyóiratban megjelenő fordításra érdemes szakcikk referátum formájában való felmérését, amelyeket havonként összehívandó "válogató bizottság" elé terjesztünk határozat, illetve fordítás kijelölése céljából. Vállalta továbbá a mindenütt adminisztrációs nehézséget jelentő fordítási engedélyek megszerzését, a fordítókkal való tárgyalásokat, a lektorálás, a fordítások másolatainak elkészítését és azoknak az akcióban részt vevőkhöz kellő példányban való eljuttatását. E ténykedéssel kapcsolatos adminisztrációs munkálatokat minden díjfelszámítás nélkül - társadalmi munkában végezzük el.

A vállalatok vezetői, igazgatói, főmérnökei és mérnökei elfogadták javaslatainkat és megtették havonkénti hozzájárulás formájában felajánlásukat. Ezzel leraktuk a "Műszaki Tájékoztató Bizottság" alapjait. Az M.T.B. saját kezébe vette műszaki dolgozóinak a külföldi szakirodalom magyar nyelvű fordításokkal történő megsegítését, tudomásunk szerint minden fontosabb és kevésbé fontos iparágat ma már másfél esztendővel megelőzve, olyan példát statuált, amelynek sem népgazdaságossági előnyeit, sem erkölcsi felsőbbbségét elvitatni nem, csak követni lehet!

Az alakulásban résztvevők kimondották, hogy a 17 alapító tag által megszavazott és havonként befizetendő összeg kizárólag a műszaki dolgozók irodalmi segítségét célzó fordítások, fordítási, lektorálási, másolatkészítési munkálatainak és az ahhoz szükséges stencil- és másolópapír kiegyenlítésére fordítható. Kimondotta egyben, hogy az akcióban részt-

vevők mindegyike - profilrozottságára való tekintet nélkül - minden fordítást megkap. Első feladat volt: a fordítói és lektori gárda megszervezése, az Országos Műszaki Könyvtár mint hivatalos szerv mikénti bekapcsolása és végül a reánk bízott pénzzel való sáfárkodás módja.

Szakmai fordítók terén - speciális munkaterületekről lévén szó - sajnos, néha még most is vannak nehézségeink, melyeket azonban, mint a többi kezdeti nehézségeket, lassankint ugyancsak le fogunk győzni.

Az Országos Műszaki Könyvtárral sikerült olyan megállapodásra jutnunk, hogy a fordítókat és lektorokat saját szakmai gárdánkban magunk jelöljük ki. A rendeletben szabályozott fordítás bejelentési kötelezettségnek - a kettősség megakadályozása céljából - természetesen eleget teszünk. Az OMK-nak adminisztrációs munkálataiért fordítási oldalanként 2 Ft-ot térítünk. A fordításokból "köteles" és "elszámoló" példányokat küldünk, összesítő-iv kíséretében, amelyekért átrevideálás után, nagy szabvány oldalanként, hivatalos áron, fordítás címén 14.-, lektura címén 4.- és adminisztrációs költségek címén 2.- Ft-tal leszámol.

Az M.T.B. pénzkezelését az OTP-re bíztuk, folyószámla formájában. Erre a folyószámlára történnek a felek befizetései s erről az egyéb kiadások kifizetései is csak formájában. Kis kiadások - stencilpapír, másolópapír és egyéb dologi költségek fedezésére kézi pénztárt tartunk, amelyet az igazgató időnkint felülvizsgáltat. Ezzel célunkat el is értük, mert pénz hozzánk semmilyen címen és úton nem érkezik, és az ellenőrzött kis kiadásokon kívül pénzt nem kezelünk.

Kutatóintézetünk az OMK-nak eddig is végzett referátori munkát - amelyeket készítőjüknek honorált-, és amelyeknek száma ma havi 80-90, a kivonatolásra érdemes külföldi szakmai cikkek számától függően. E referátumokat az OMK leközlő Műszaki Lapszemléjében, amelyek azonban különféle belső és technikai okok miatt a leadástól számítva átlagosan csak 4-5 hónappal később látnak napvilágot. /Ehhez mindenkor még további legalább egy hónapot kell számítani, mert a kontinensen kívüli országokból például a májusnak datált folyóirat csak júniusban érkezik hozzánk./ Ez olyan nagy időbeli késedelem, hogy fordításukra csak a megjelenés utáni 5-6 hónapban kerülhetett sor, szóval akkor, amikor a külföldön annak tartalma már elavultnak volt tekinthető. Tekintettel arra, hogy rendkívül fontosnak tartottuk a minél frissebb hírek leközlését, illetve továbbadását, a minden hó 16-ig, hozzánk beérkezett külföldi folyóiratokból elké-

szült és az OMK-nak rendszeresen ugyanazon hónap 20-án beadott eredeti referátumokról annyi másolatot készítettünk, hogy azoknak összefűzött példányait majdnem egyidőben megküldhettük az akciókban részt vevő minden tagunknak. Ezzel a ténykedésünkkel műszaki dolgozóink mintegy félesztendővel korábban jutnak külföldi irodalmi segítséghez, aminek értékelése fölött ugyancsak érdemes gondolkozni! A "referátum-gyűjteményhez" minden esetben kéréslevelet csatolunk azzal a kéréssel, hogy a referátumok áttanulmányozása után közöljék velünk a saját vagy az iparág szempontjából lefordíttatni szándékolt cikkek címeit az ugyancsak megadott dátumig. Ez a dátum rendszerint 2 nappal megelőzi a "fordítást válogató bizottság" ülését, amely a következő hónap 2.-6. napja között - tehát a közreadástól számított 14 napon belül van.

A fordítás-kijelölések után kezdetét veszi az adminisztratív lebonyolítás. A fordítások elkészültét követi a lektúra, majd a stencilre írás.

Az OMK-nak küldünk "köteles és elszámoló" két példányt, továbbá tagjainknak havi hozzájárulásuk arányában 5, 3, 2 vagy 1 példányt. Tiszteletpéldányt kapnak: a Nyomdaipari Igazgatóság főmérnöke, a Kisérleti Üzem főmérnöke, a Papir- és Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezete, a MTESZ és a Tanműhely Igazgatósága.

Az egyes fordítások szétküldését előjegyző-lajstromokba esetről-esetre bejegyezzük. Az "elszámoló-példányok"-at kimutatással küldjük meg az OMK-nak, amelyeket az leszamláz /a számla dátumát is bejegyezzük/. A kimutatás tartalmazza az engedélyezés mindkét iktatószámát, a fordítás címét, oldal-terjedelmét, a fordító és a lektor nevét. A számla-ellenőrzés után helyesnek talált végösszeget az OTP útján - lehetőleg 24 órán belül - átutaljuk az OMK "fordítási szolgálat" című számlájára az érdekelt fordítók és lektorok között való mielőbbi szétosztás céljából.

Ezzel lezártnak tekinthető az MTB állandóan ismétlődő munkafolyamatának ismertetése. A Bizottság munkásságának értékmérőjeként csak két argumentumot említünk: 1. A Műszaki Bizottság tagjai közül a megalakulástól kezdve egyetlen résztvevő sem mondott le! - 2. Kerek másfélesztendős fennállása óta az MTB tagjainak mindegyikét 4787 oldal különféle külföldi szakfordítással látta el! Ez havi átlagban 264 oldalt jelent a csak havi 100.- forint tagdíjat fizető és a tiszteletpéldányt, tehát tagdíjat nem fizetők figyelembevételével.

Magyary Imre